

Po II wojnie światowej rozebrano zrujnowane budynki sejmowe z połowy zeszłego wieku.

W latach 1949–1952 profesor Bohdan Pniewski, wykorzystując ocalałą salę obrad i Dom Poselski, zaprojektował kompleks połączonych gmachów dla jednoizbowego parlamentu.

Po przywróceniu drugiej izby parlamentu w 1989 r. przydzielono Senatowi jeden z sejmowych budynków, w którym trzy pomieszczenia konferencyjne przerobiono na salę obrad plenarnych.

Oddano ją do użytku w 1991 r.

Akwarium

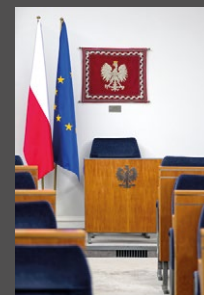
Nazwa pomieszczenia wzięła się od szklanych szyb otaczających przestrzeń, w której pracują prawnicy Kancelarii Senatu. Bezpośrednie połączenie „akwarium” z salą obrad umożliwia pracownikom sprawne przekazywanie i ewentualne powielanie druków, np. projektów uchwał. W czasie posiedzenia zgłaszane przez senatorów propozycje poprawek są na bieżąco redagowane i wprowadzane przez legislatorów.

Studio nagrań

Studio nagrań to miejsce, w którym realizowane są transmisje posiedzeń Senatu na żywo. Lustro weneckie na ścianie łączącej te dwa pomieszczenia pozwala technikom na bezpośrednią obserwację sali. Dzięki nagraniom oraz zapisom stenograficznym sporządzane są sprawozdania stenograficzne z posiedzeń, dostępne na stronie internetowej Senatu.

Sala obrad

W sali obrad zaplanowano 100 miejsc senatorskich ułożonych amfiteatralnie. Naprzeciwko, w miejscu centralnym, znajdują się mównica i stół prezydialny, przy którym siedzą marszałek prowadzący obrady i sekretarze posiedzenia. Poniżej stołu, w tzw. fosie zajmują miejsca pracownicy Kancelarii Senatu obsługujący posiedzenia. Prawa strona sali, za fotelami senatorów, przeznaczona jest dla prezydenta i przedstawicieli rządu, lewa zaś dla prasy i publiczności. Przy fotelu prezydenta umieszczone są flagi Polski i UE.

Sala recepcyjna

W tej sali marszałek przyjmuje m.in. oficjalne wizyty najwyższych przedstawicieli innych państw, nowo mianowanych w Polsce ambasadorów oraz osoby, które chcą się z nim spotkać. Zbiera się tu również Prezydium Senatu.

Pokój wywiadów

Obok sali obrad urządzono ciche pomieszczenie, w którym dziennikarze radiowi i telewizyjni mają możliwość przeprowadzać wywiady z senatorami.

Foyer

Podczas przerwy w wielogodzinnym posiedzeniu, a także w trakcie jego trwania, senatorowie mogą w foyer chwilę odpocząć, posilić się i porozmawiać. Transmisja obrad Senatu udostępniona na ekranie umożliwia im stałą ich obserwację. Na ścianach foyer zawieszono portrety marszałków od 1922 r.

Tablica świetlna z wynikami głosowania

Hol główny

Spiralna klatka schodowa zaprojektowana przez Bohdana Pniewskiego stanowi główną część użytkową budynku Senatu. W holu głównym Senatu, przy gabinecie marszałka, odbywają się m.in. konferencje prasowe oraz uroczystości otwarcia wystaw.

Gabinet Marszałka

Urzęduje tu marszałek Senatu, który kieruje pracą izby wyższej parlamentu. Przyległe pokoje zajmują dyrektor Gabinetu Marszałka oraz pracownicy sekretariatu, prowadzący kalendarium pracy marszałka i zajmujący się jego korespondencją.

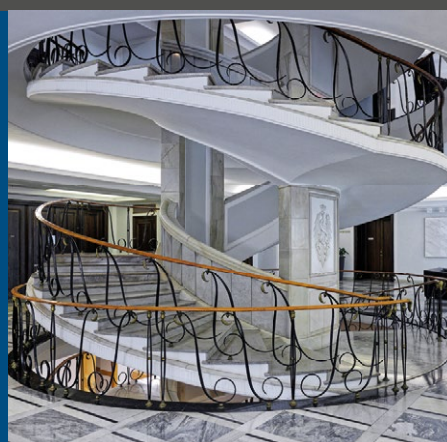
Sala obrad i jej otoczenie

Budynek Senatu projektu prof. Bohdana Pniewskiego

Wejście do sali obrad Senatu

Spiralna klatka schodowa wewnątrz budynku Senatu (na okładce – widok od góry)

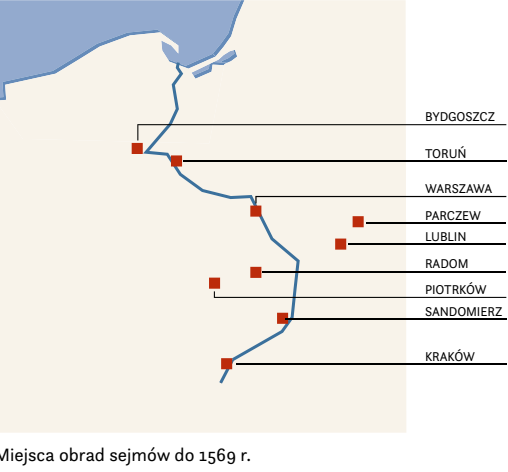
Sala obrad Senatu

Sala recepcyjna

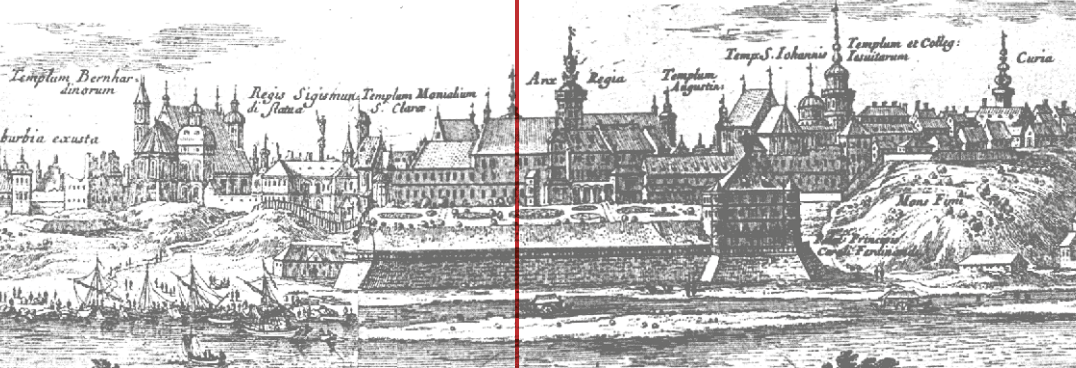

Gabinet Marszałka Senatu

Miejsca obrad sejmów do 1569 r.

W Warszawie obie izby obradowały na zamku warszawskim, w gotyckim Dworze Wielkim ■ Izba poselska zbierała się na parterze ■ Sala Senatu, z pięcioma oknami na Wisłę i pięcioma oknami na wewnętrzny dziedziniec, znajdowała się na piętrze ■ Była bogato zdobiona, gdyż odbywały się w niej połączone posiedzenia trzech stanów sejmujących – króla, senatorów i posłów ■ Kolejne przebudowy nie naruszyły jej wydłużonego kształtu,

Zamek Królewski w Warszawie od strony Wisły, połowa XVII wieku

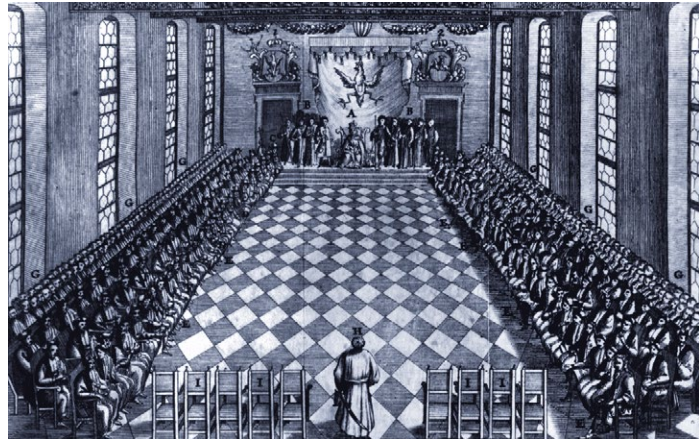
przystosowanego do ustalonej kolejności zasiadania senatorów w dwóch podwójnych rzędach krzeseł, za którymi stali posłowie ■ Za króla Jana III ściana za tronem dekorowana była draperią z umieszczonym na niej orłem mającym na piersi herb Sobieskich – „Janinę” ■

Na początku XVIII wieku nastąpiła generalna przebudowa sali w stylu barokowym ■ Podwyższono ją o jedną kondygnację, stwarzając galerię dla publiczności ■

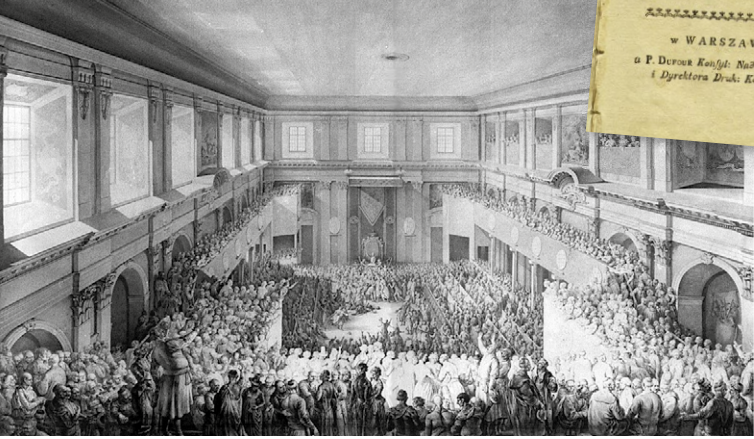

Sala senatorska na zamku w Grodnie, 1. poł. XVIII wieku

przyjeżdżających z Wielkiego Księstwa Litewskiego – miało się odbywać na zamku w Grodnie ■

Sala Senatu za króla Jana III Sobieskiego Rys. Charles de la Haye przed 1694 r.

Sala Senatu podczas uchwalenia Konstytucji 3 Maja w 1791 r. Rys. Jan Piotr Norblin

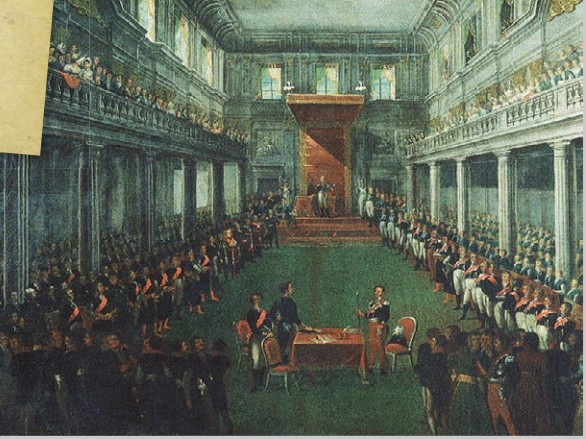
Elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1764 r. Mal. Canaletto

Podczas sejmów elekcyjnych senatorowie obradowali w specjalnie wzniesionej szopie ■ Obok niej w kole obradowali posłowie ■ Miejsce obrad otoczone było fosą i wałem, za którym na polach Woli zbierała się przybyła z całego kraju szlachta, by w głosowaniu wybrać króla ■

Za Augusta III salę Senatu przeniesiono do skrzydła zamku od strony Kolumny Zygmunta ■ W nowym miejscu, o tych samych wymiarach, wmontowano elementy wystroju dawnej sali ■ Według wyglądu z tego okresu odtworzono obecną Salę Senatorską na Zamku Królewskim ■ W czasach stanisławowskich oddzielono publiczność od obradujących, dobudowując dodatkową, drewnianą galerię dla przysłuchujących się debatom ■ Wypełniała się ona po brzegi w czasie obrad Sejmu Czteroletniego ■ W sali Senatu uchwalono Konstytucję 3 Maja.

„Bilet wniścia do Izby Senatorskiej dla Jaśnie Wielmożnego...”, ok. 1825 r.

Sala Senatu w 1818 r. – otwarcie sejmu Królestwa Polskiego Mal. Michał Stachowicz

Miejsca obrad Senatu Rzeczypospolitej od XVI do XXI wieku

Siedziba Sejmu i Senatu przy ul. Wiejskiej, 1923 r.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. na tymczasową siedzibę Sejmu wybrano zbudowane w połowie XIX wieku budynki, w których mieścił się Aleksandryjsko-Maryjski Instytut Wychowania Panien ■ Na salę obrad przeznaczono dawną jadalnię instytutu ■ Po uchwaleniu konstytucji marcowej, od 1922 r. w tej sali obradował również Senat ■ Charakterystycznymi elementami pomieszczenia były żelazne kolumny i obszerna galeria z żelazną kolumnadą ■ Nad półokrągłą niszą w części

W latach 1926–1928 do dawnych budynków Instytutu Maryjskiego dobudowano obecnie istniejącą salę obrad Sejmu i duży hotel poselski ■ Dawną wspólną salę objął Senat ■ Przebudowano ją, znacznie skracając, obudowano żelazne kolumny i wprowadzono zgeometryzowany fryz wokół galerii ■

We wrześniu 1939 r. dziewiętnastowieczna część gmachów sejmowych została zbombardowana i w ciągu pięciu lat okupacji obróciła się w gruzy ■

Wojciech Trąpczyński, marszałek Senatu I kadencji

prezydialnej umieszczono łaciński napis „Salus republicae suprema lex” (Dobro Rzeczypospolitej – najwyższym prawem) ■

